

Πιάνει το πλεόνασμα, κινδυνεύει

η ανάπτυξη

Χαμηλότερο ρυθμό ανάπτυξης για το 2020 σε σύγκριση με το προσχέδιο του προϋπολογισμού, προβλέπει για τη χώρα μας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Για επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης στην Ελλάδα που οφείλεται όμως εν μέρει σε εξωτερικούς παραγόντες κάνει λόγο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις φθινοπωρινές οικονομικές προβλέψεις που δημοσιεύει σήμερα. “Η οικονομική ανάπτυξη επιβραδύνθηκε το πρώτο μισό του έτους αλλά αναμένεται να παραμείνει ανθεκτική έναντι των δυσκολιών από το πιο αδύναμο εξωτερικό περιβάλλον”, επισημαίνει η Επιτροπή στην εισαγωγή του κεφαλαίου για την Ελλάδα και συμπληρώνει: “Η εν εξελίξει ανάκαμψη είναι πιθανό να υποστηριχθεί από τα κέρδη στις εξαγωγές και τα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής που στόχο έχουν να ενδυναμώσουν τις επενδύσεις και να μειώσουν το κόστος εργασίας. Το πλεόνασμα γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να ανέλθει σε επίπεδα ρεκόρ το 2019 για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά, κάτι που θα διευκολύνει μια ταχεία μείωση του δημόσιου χρέους. Η Ελλάδα προβλέπεται να πετύχει τους συμφωνημένους δημοσιονομικούς στόχους, ενώ την ίδια στιγμή θα βελτιώσει την ποιότητα των δημόσιων οικονομικών της”.

Αναλυτικά, σε ό,τι αφορά την επιβράδυνση της οικονομικής ανάπτυξης, η Επιτροπή σημειώνει πως “η ανάπτυξη του πραγματικού ΑΕΠ μειώθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2019 σε 1,5% (σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά)”. “Η ανεπαρκής επίδοση της ανάπτυξης το πρώτο τρίμηνο (1,1% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά) οφείλεται στη μείωση των

καθαρών εξαγωγών καθώς και της δημόσιας δάπανης. Αυτά αναστράφηκαν μερικώς το δεύτερο τρίμηνο (1,19%) αλλά η συνολική ανάπτυξη παρέμεινε κάτω από το μέσο όρο του 2018”, εξηγεί.

“Παρά τα υψηλότερα διαθέσιμα εισοδήματα μέσα από τη βελτίωση των συνθηκών της αγοράς εργασίας, η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε κατά -0,1% (σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά) το πρώτο μισό του 2019. Υπό το φως των σημαντικών βελτιώσεων στις επιχειρήσεις και στην εμπιστοσύνη των καταναλωτών κατά τη διάρκεια του καλοκαιρίου, η κατανάλωση αναμένεται να επιταχυνθεί το δεύτερο μισό του 2019”, επισημαίνει η έκθεση της Επιτροπής.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, η “υποτονική προοπτική για την οικονομία της ευρωζώνης προβλέπεται να μετριάσει την ανάπτυξη των εξαγωγών”, ωστόσο, “ο αντίκτυπος είναι πιθανό να μην είναι τόσο ισχυρός χάρη στα σταθερά κέρδη στην αγορά από τις ελληνικές εξαγωγές”. Επιπρόσθετα, η αλλαγή στη σύνθεση των φορολογικών εσόδων προς τους “λιγότερο στρεβλωτικούς φόρους” σε συνδυασμό με “μέτρα κοινωνικής πολιτικής”, αναμένεται να υποστηρίξει τις επενδύσεις και την ανάπτυξη της απασχόλησης. Σε αυτό το πλαίσιο, η ανάπτυξη του ΑΕΠ προβλέπεται να ενδυναμωθεί στο 2,3% το 2020 προτού μειωθεί στο 2% το 2021.

Σε ό,τι αφορά την απασχόληση και την ανεργία, η Επιτροπή σημειώνει πως η απασχόληση αναμένεται να παραμείνει πάνω από το 2% το 2019 και το 2020 και να μετριάσει αργά μετά, φτάνοντας το ποσοτό ανεργίας στο 14% το 2021. Ο πληθωρισμός αναθεωρήθηκε προς τα κάτω στο 0,5% το 2019 λόγω του ανγίκτηπου της μείωσης του ΦΠΑ το δεύτερο τρίμηνο όπως και της χαμηλότερης από την αναμενόμενη αύξησης στην τιμή του πετρελαίου.

Το 2020 και το 2021, ο πληθωρισμός αναμένεται να αυξηθεί στο 0,6% και στο 0,9% αντίστοιχα, συμβαδίζοντας με την εν εξελίξει ανάκαμψη και την πληθωριστική πίεση από τις φορολογικές μεταρρυθμίσεις. Σύμφωνα με την Επιτροπή, οι όποιοι κίνδυνοι για την οικονομική προοπτική πηγάζουν από μια “επιβράδυνση στην εξωτερική ζήτηση, όπως και από μια επίμονη υποεκτέλεση του προϋπολογισμού σε ό,τι αφορά τις δημόσιες επενδύσεις”. “Οι θετικές προοπτικές σχετίζονται με την αξιοσημείωτη βελτίωση στο επιχειρηματικό και καταναλωτικό αίσθημα, το οποίο μένει ακόμα να μεταφραστεί σε σημαντικές αυξήσεις των δαπανών. Η βελτιωμένη πρόσβαση στη χρηματοδότηση και το δανεισμό από τις τράπεζες θα δώσει περαιτέρω ώθηση στην ανάπτυξη”, υπογραμμίζεται στην έκθεση της Επιτροπής.

Σε ό,τι αφορά το συνολικό ισοζύγιο προϋπολογισμού της Ελλάδας, η Επιτροπή επισημαίνει πως προβλέπεται να πετύχει ένα “πλεόνασμα -ρεκόρ της τάξης του 1,3% του ΑΕΠ το 2019”, το οποίο θα σηματοδοτήσει την τέταρτη συνεχή χρονιά πλεονάσματος. “Αυτή η πρόβλεψη υποστηρίζεται από ευνοϊκή συλλογή εσόδων, σε συνδυασμό με την ισχυρή ανάπτυξη στα διαθέσιμα εισοδήματα όπως και τη μείωση στα υψηλότερα όρια δαπανών, τα οποία βοήθησαν στην εφαρμογή των μόνιμων μέτρων ύψους 0,7% του ΑΕΠ που υιοθετήθηκαν την άνοιξη του 2019”, υπογραμμίζεται.

Το πρωτογενές πλεόνασμα που παρακολουθείται στο πλαίσιο της ενισχυμένης εποπτείας προβλέπεται να φτάσει το 3,8% του ΑΕΠ το 2019, συνεχίζει η Επιτροπή, σημειώνοντας ότι η πρόβλεψη υποθέτει ότι η δαπάνη που εκκρεμεί για τη ΔΕΗ θα καλυφθεί από το μαξιλάρι έκτακτης ανάγκης και δε θα χρεωθεί επιπρόθετο πακέτο δημόσιας δαπάνης πάνω από τα τρέχοντα σχέδια.

Εξάλλου, σύμφωνα με την Επιτροπή, η πρόβλεψη για το 2020 ενσωματώνει τις “σχεδιαζόμενες περικοπές στους στρεβλωτικούς φόρους και μια περιορισμένη αύξηση στα κοινωνικά επιδόματα που αφορούν τις οικογένειες”. Το πακέτο, αναφέρει η έκθεση, (ύψους 0,6% του ΑΕΠ) περιλαμβάνει 4% μείωση στο φόρο των εσόδων των επιχειρήσεων, μια μεταρρύθμιση στη φορολογία των ατομικών εισοδημάτων που εισαγάγει ένα νέο ποσοστό 9% για τα χαμηλότερα εισοδήματα και μια μείωση στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης για τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης. “Το πακέτο συνοδεύεται από μέτρα που διασφαλίζουν τη δημοσιονομική ουδετερότητα, υποστηρίζουν καλύτερη συλλογή έμμεσων φόρων και αναθεωρήσεις στα υψηλότερα όρια δαπανών. Γενικά, η Ελλάδα αναμένεται να επιτύχει τους στόχους πρωτογενούς πλεονάσματος το 2020 και το 2021”, διαπιστώνει η Επιτροπή.

Επιπλέον, η Επιτροπή σημειώνει πως, η πρόβλεψη για τη δημοσιονομική προοπτική “αντανακλά επίσης την πρόσφατη απόφαση του δικαστηρίου για την συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση του 2016 και τη δέσμευση των αρχών να αντισταθμίσουν το πιθανό δημοσιονομικό αντίκτυπο της νομοθεσίας που ακολούθησε μέσα στα συμφωνημένα όρια δαπανών του υπουργείου Εργασίας”. Ωστόσο, αναφέρει, η πρόβλεψη συνεχίζει να εξαρτάται από μια αβεβαιότητα εν όψει μια ακόμα απόφασης δικαστηρίου για τις συντάξεις που είναι ακόμα σε εξέλιξη, ενώ πρόσθετη πίεση θα μπορούσε να προέλθει από πρωτοβουλίες πολιτικής τους παρελθόντου που επηρεάζουν τους μισθούς του δημοσίου και τον αυξανόμενο αριθμό προσωρινού προσωπικού.

Τέλος, το δημόσιο χρέος της Ελλάδας αναμένεται να μειωθεί σημαντικά από 181,2% το 2018 σε 163,1% το 2021.